

Oliver Jaume; i «Maria Antònia Salvà i la Guerra Civil», d'Antoni Vidal Nicolau), en els aspectes lingüístics («La contribució de la poesia de Maria Antònia Salvà al *Diccionari català-valencià-balear*», de Cristian Raúl Sánchez Curto; i «La dimensió fitonímica en l'obra de Maria Antònia Salvà», de Joan Veny) o en les aplicacions pedagògiques de la seva lírica («Maria Antònia Salvà: l'Escola Mallorquina a les escoles», de Rosa Garcia Miralles). Però la majoria abordà l'estudi d'algun aspecte de l'obra literària, com la relació amb la literatura de viatges («Maria Antònia Salvà, incitació al viatge», de Jaume-Bernat Adrover i Artigues) i amb la música («El *soundscape* de Maria Antònia Salvà. La poesia com a descripció de paisatges sonors», de Joan Antoni Ballester Coll), la seva presència en antologies escolars entre 1910 i 1920 («Maria Antònia Salvà i els llibres de lectura escolar», de Francina Capellà Roig), els elements autobiogràfics («Memòria i poesia: la infantesa en la mirada poètica de Maria Antònia Salvà», de Maria Antònia Perelló Femenia), la recuperació de poemes inèdits («Dos poemets publicitaris de Maria Antònia Salvà sobre el licor de palo llucmajorer», de Miquel Sbert Garau), la influència de Verdaguer («Maria Antònia Salvà i Jacint Verdaguer: una aproximació», de Margalida Tomàs) o la relació amb Frederic Mistral («Mireia, origen de la bruixa Tavèn. Entre Mistral i Salvà, entre la Provença i Mallorca», de Pau Tomàs Ramis). Sens dubte, aquest volum constitueix l'aportació més important al coneixement de la poetessa feta durant tot l'Any Salvà.

A més, entre d'altres activitats, hem de remarcar la conferència de Margalida Tomàs, «Maria Antònia Salvà (1869-1958): poesia i vida», llegida com a pregó de fires de Lluçmajor del 2020.² També la Universitat de les Illes Balears es va sumar a l'Any Salvà amb la sessió titulada «Maria Antònia Salvà: de l'escriptora a la traductora» (3-12-2020), en què participaren Maria A. Perelló, Dídac Martorell i qui signa aquesta crònica.

En resum, l'Any Salvà no fou completament erm i, tot i les «pues» de la pandèmia, fou un «roserar» que va donar algunes belles «roses».

Pere ROSSELLÓ BOVER
Universitat de les Illes Balears

Antoni M. Badia i Margarit, memòria d'un centenari (2020). — La llengua és d'antuvi un instrument d'articulació del pensament i de comunicació, però al mateix temps explica d'on venim i qui som, i ens arrela en una comunitat humana i en un territori. Per això és tan important la labor dels lingüistes i per això n'hi ha que a l'hora de triar la llengua com a objecte del seu treball científic hi associen la passió del qui integra una mirada rigorosament acadèmica i una estimació profunda, com assenyalava el Dr. Badia al discurs inaugural —el primer en català des de la fi de la Guerra Civil— del curs acadèmic 1976-77 a la Universitat de Barcelona. Vet aquí el fonament damunt del qual el professor Badia, impulsor de la represa l'any 2000 de la revista *Estudis Romànics* i Premi d'Honor de les Lletres Catalanes del 2003, va construir la seva trajectòria, que ha nodrit i inspirat la dels seus deixebles i estic convençut que esdevindrà una referència també per a les properes generacions de lingüistes.

La Generalitat, que havia concedit la Creu de Sant Jordi i la Medalla d'Or al Dr. Badia, va decidir commemorar, des dels departaments de Cultura i d'Empresa i Coneixement, el 2020 com a Any Badia i Margarit, arran del centenari del seu naixement, i en va informar les deu universitats

2. TOMÀS, Margalida (2020): *Maria Antònia Salvà (1869-1958): Poesia i vida*. Pregó de Fires 2020. Presentació de Miquel Sbert Garau. Lluçmajor: Ajuntament de Lluçmajor. Consultable a: <https://lluçmajor.org/sites/cilma_lluçmajor/files/2020-10/preg%C3%B3%20de%20Fires%202019%20Margalida%20Tom%C3%A0s.pdf>.

que l'havien distingit com a doctor *honoris causa* i les entitats que havia contribuït a fundar i en què s'havia implicat. Dissortadament la coincidència amb l'epidèmia de Covid-19 ha limitat la possibilitat de dur a terme algunes de les activitats programades, començant per l'acte inaugural, que havia de tenir lloc el dia 19 de març de 2020 al Paraninf de la Universitat de Barcelona, l'*alma mater* del Dr. Badia.

Això no obstant, ha estat possible dur a terme diverses exposicions sobre Badia i Margarit, incloent-hi la promoguda per la Universitat de Barcelona («Badia i Margarit. 100 anys»), que s'ha pogut veure en línia des del web oficial de la commemoració i el de la Universitat de Barcelona i presencialment durant la Setmana del Llibre en Català, la de la Universitat Autònoma de Barcelona («Antoni M. Badia i Margarit. El lingüista optimista»), alhora presencial (des del mes de novembre) i en línia, la de la Universitat de Vic, només en línia («Antoni Maria Badia i Margarit, una vida al servei de la llengua i la cultura catalanes»), la de la Biblioteca de Catalunya («Romania Amica»), oberta al públic des del mes de novembre, la de la Biblioteca Central d'Igualada («Antoni M. Badia i Margarit: filòleg, gramàtic i lingüista»), del 18 d'agost al 16 d'octubre, traslladada després a l'Institut Badia i Margarit d'Igualada, que ha viscut, coincidint amb el centenari, la inauguració de la seva nova seu, on s'han realitzat diverses iniciatives de difusió de la personalitat i l'obra del Dr. Badia, com una jornada amb participació de nombrosos estudiants de batxillerat i d'altres nivells duta a terme l'11 de desembre, i la que l'Institut d'Estudis Catalans ha realitzat a partir dels objectes personals que el professor Badia i Margarit, que n'havia presidit la Secció Filològica, havia donat a aquesta institució (la seva cartera de mà, premis, distincions i altres reconeixements...), inaugurada arran dels actes commemoratius organitzats per l'Institut d'Estudis Catalans i la seva Secció Filològica amb una comissió formada per M. Teresa Cabré, Joan Martí i Castell, Josep Moran, Gemma Rigau i Joan Veny i en què s'ha presentat el *Manual of Catalan Linguistics* coordinat per Joan A. Argenter i Jens Lüdtke (†) i s'ha dut a terme el «Simposi Antoni M. Badia i Margarit: rellevància acadèmica, inquietud científica i servei a la llengua», dins el qual s'han presentat catorze ponències d'una gran qualitat, que, de fet, han constituït l'aportació acadèmica de més gruix de la commemoració, atès que altres iniciatives anàlogues que havien de tenir lloc a la Universitat de Nàpols o a la de València no s'han pogut realitzar durant el 2020. Sí que, finalment, s'hi ha afegit l'Association Française des Catalanistes, que ha dedicat la seva atenció al Dr. Badia dins la «Jornada d'estudis» que s'ha fet a la Universitat de Perpinyà el dia 17 de desembre amb el títol «Antoni M. Badia i Margarit, un exemple de la projecció de la llengua catalana». A més, la Institució Francisc de Borja Moll ha organitzat el dia 16 de desembre una taula rodona virtual sobre «Antoni M. Badia i Francisc de B. Moll en la lingüística històrica catalana», amb la participació de Joan Veny, Joan Miralles i Josep Martines i la moderació d'Isidor Marí.

Des del punt de vista de les publicacions derivades de la commemoració, cal assenyalar d'entrada la previsió d'editar el volum amb les intervencions de l'esmentat «Simposi Antoni M. Badia i Margarit», però, a més, s'han publicat: a) el volum «Antoni M. Badia i Margarit, un home al servei de la llengua», a cura de Josep Massot i Muntaner (Publicacions de l'Abadia de Montserrat), b) una edició actualitzada de la biografia que Miquel Pairoli va escriure sobre «Antoni M. Badia i Margarit» arran del Premi de la Fundació Catalana per a la Recerca (Fundació Catalana per a la Recerca i la Innovació) i c) l'«Epistolari Joan Coromines & Antoni M. Badia», a cura de Josep Ferrer i Joan Pujadas (Fundació Pere Coromines).

Així mateix, es va reemetre des de Televisió de Catalunya el programa (*S)avis* amb una entrevista al professor Badia, s'han publicat nombrosos articles a diaris i revistes i s'han difós dues sèries de vídeos breus amb testimonis sobre el Dr. Badia des de la Direcció General de Política Lingüística de la Generalitat i des de l'Institut d'Estudis Catalans. Complementàriament diversos professors (Joan Martí i Castell, David Paloma, Carles Duarte i Montserrat...) han pronunciat conferències divulgatives sobre el Dr. Badia durant el període de la commemoració. Escau concloure

assenyalant que el municipi de la Vall d'en Bas, profundament vinculat al Dr. Badia i Margarit i la seva família, perquè des dels anys quaranta Cal Monjo, a Sant Privat d'en Bas, va esdevenir l'escegnari de les seves vacances d'estiu i, a més, un lloc privilegiat de treball i de trobades universitàries per al Dr. Badia, ha dedicat a aquest lingüista i ciutadà eminent un monòlit i ha batejat amb el seu nom una pollancreda que havia acollit sovint els seus passos.

La cloenda de l'Any Badia i Margarit es va dur a terme, simultàniament d'una manera presencial i en línia, a l'Institut d'Estudis Catalans el dia 1 de febrer del 2021, sota la presidència de la consellera de Cultura, Àngels Ponsa, del rector de la Universitat de Barcelona, Joan Guàrdia, i del president de l'Institut d'Estudis Catalans, Joandomènec Ros, amb parlaments de Toni Badia i Cardús, en representació de la família, i del comissari de la commemoració. L'acte es va iniciar i cloure amb interpretacions a càrrec del Trio Claret d'obres de Johann Sebastian Bach, el compositor predilecte del Dr. Badia i Margarit.

Carles DUARTE I MONTSERRAT
Comissari de l'Any Badia i Margarit

Any Palmira Jaquetti, 125è aniversari del seu naixement (2020). — La Generalitat de Catalunya, a través de la Direcció General de Cultura Popular i Associacionisme Cultural del Departament de Cultura, va declarar el 2020 Any Palmira Jaquetti per commemorar els 125 anys del naixement de la poetessa, compositora, folklorista i docent, Palmira Jaquetti i Isant (1895-1963). L'any commemoratiu es va inaugurar el 2 de març de 2020 a l'Ateneu Barcelonès amb la magnífica conferència de Josep Massot i Muntaner, «Palmira Jaquetti, folklorista», publicada després en forma d'article amb el títol «Cartes de Palmira Jaquetti a Rafael Patxot i Jubert (1938-1939)» (*Estudis de Literatura Oral Popular*, núm. 9, 2020, 95-123) i l'espectacle «Palmira», de Jordi Lara, amb textos i cançons de la missió de recerca de cançons populars realitzada al poble de Pardines per Palmira Jaquetti i Mercè Porta el 1934 (Josep Massot i Muntaner, *Materials de l'Obra del Cançoner Popular de Catalunya*, vol. XVI, 2006, 195-411). Després de més d'un any d'intensa activitat, l'Any Palmira Jaquetti es va cloure el 8 de maig de 2021 a l'Escola Superior de Música de Catalunya amb un espectacle poeticomusical que va combinar la recitació de poemes del llibre de Palmira Jaquetti *L'estel dins la llar* (1938), realitzada per l'actriu Montserrat Alcoverro, amb la interpretació de cançons harmonitzades per Palmira Jaquetti a càrrec d'alumnes de l'Escola.

Malgrat les limitacions imposades per la pandèmia de la Covid-19, els resultats aconseguits en aquest any commemoratiu han estat molt bons. Entre les publicacions dedicades a Palmira Jaquetti i la seva obra, cal esmentar el dossier de la revista *Fulls d'història local* de l'Escala (núm. 104, 2020), a càrrec d'Albert Berrio, sobre la recerca de cançons populars duta a terme per Palmira Jaquetti l'any 1929 en aquesta localitat; el monogràfic, coordinat per Salvador Rebés, «Parlem de... Palmira Jaquetti», publicat a la revista *Caramella* (núm. 43, 2020-2021); el llibre catàleg de l'exposició *Llum a l'ànima. Palmira Jaquetti i Isant (1895-1963)*; el poemari *Em lliga la beutat de cada flor. Poesia escollida de Palmira Jaquetti i Isant* (2021) de Publicacions URV, que recull una extensa selecció de la poesia publicada i inèdita que l'autora va escriure entre els anys 1922 i 1963; la reedició commemorativa del poemari *L'estel dins la llar*, de 1938, feta per la Generalitat de Catalunya amb motiu de la cloenda de l'Any Palmira Jaquetti; el llibre *Les cosines Isant. La iaia Maria Codina Isant i Palmira Jaquetti Isant* (2021) de Maria Àngels Clotet, dedicat a la branca materna de la família, els Isant, que conté un extens capítol sobre Palmira Jaquetti; i el Quadern de la Càtedra Josep Anton Baixeras de Patrimoni Literari Català, *Palmira Jaquetti* (2021), que recull les conferències de la setena Jornada de la Càtedra, celebrada a Tarragona, en format presencial i en línia, els dies 23 i 24 de març de 2021.